Gyakorló kérdések a 2. előadás anyagához

- 1. Mi a pont és a vektor? Milyen műveleteket végezhetünk el a pontokon és vektorokon?
- 2. Hogyan néz ki egy térbeli jobbsodrású illetve balsodrású koordináta-rendszer?
- 3. Legyen adott egy balsodrású koordinátarendszer, $\mathbf{i}$, $\mathbf{j}$, $\mathbf{k}$ bázisvektorokkal. Ugyanebből az origóból az $\mathbf{i}$, $\mathbf{j}$, $-\mathbf{k}$ vektorokkal képezzünk egy jobbsodrású rendszert (rajzold le)! Mik lesznek a balsodrású rendszerben $\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}$ koordinátákkal azonosított pontok koordinátái a jobbsodrásúban?
- 4. Mi a síkbeli polárkoordináta-rendszer definíciója? Hogyan számíthatóak egy Descartesféle derékszögű koordinátarendszerben adott pont polárkoordinátái? Hogyan számíthatóak egy polárkoordinátákkal adott pont Descartes-féle derékszögű koordinátarendszerbeli koordinátái?
- 5. Mik a következő Descartes-féle derékszögű koordinátarendszerben adott $\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$ pontok (r,ϕ) polárkoordinátái ?

$$\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -3 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ -4 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -2 \\ 2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -3 \\ -3 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 4 \\ -4 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ \sqrt{3} \end{bmatrix}.$$

Emlékeztető: nevezetes szögek és szögfüggvényeik a koordináták által meghatározott derékszögű háromszögekben!

6. Mik a következő (r,ϕ) polárkoordinátákkal adott pontok $\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$ koordinátái Descartes-féle derékszögű koordinátarendszerben?

$$(r,\phi)=(1,0),(2,\tfrac{\pi}{2}),(3,\pi),(4,\tfrac{3\pi}{2}),(\sqrt{2},\tfrac{\pi}{4}),(\sqrt{8},\tfrac{3\pi}{4}),(\sqrt{18},\tfrac{5\pi}{4}),(\sqrt{32},\tfrac{7\pi}{4}),(2,\tfrac{\pi}{3}).$$

- 7. Mi a gömbi/térbeli polárkoordináta-rendszer definíciója? Hogyan számíthatóak egy Descartesféle derékszögű koordinátarendszerben adott pont gömbi koordinátái? Hogyan számíthatóak egy térbeli polárkoordinátákkal adott pont Descartes-féle derékszögű koordinátarendszerbeli koordinátái?
- 8. Mik a következő Descartes-féle derékszögű koordinátarendszerben adott $\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}$ pontok (r, ϕ, θ) gömbi koordinátái ?

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}.$$

9. Mik a következő (r, ϕ, θ) gömbi koordinátákkal adott pontok $\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}$ koordinátái Descartesféle derékszögű koordinátarendszerben?

$$(r,\phi,\theta)=(1,0,0),(1,\pi,0),(1,0,\pi),(1,0,\tfrac{\pi}{2}),(1,\tfrac{\pi}{2},\tfrac{\pi}{2}),(1,0,\tfrac{3\pi}{4}),(2,\tfrac{\pi}{2},\tfrac{3\pi}{4}).$$

1

- 10. Hány pontot kell rögzítenünk a síkban, ha a teljes euklideszi síkot (annak összes pontját) le akarjuk írni baricentrikus koordináták segítségével? Ebben az esetben mit jelent a definíció "nem egy n-1 dimenziós altérbe esnek" kitétele, milyen geometriai megkötést ad a rögzített pontokra?
- 11. Hány pontot kell rögzítenünk a síkban, ha a teljes euklideszi teret (annak összes pontját) le akarjuk írni baricentrikus koordináták segítségével? Ebben az esetben mit jelent a definíció "nem egy n-1 dimenziós altérbe esnek" kitétele, milyen geometriai megkötést ad a rögzített pontokra?
- 12. Legyenek adottak az $\mathbf{a}=(-1,1), \mathbf{b}=(2,4), \mathbf{c}=(5,-2)$ pontok a síkban. Mik lesznek a következő, $\mathbf{a},\mathbf{b},\mathbf{c}$ pontokra vonatkoztatott baricentrikus koordináták által meghatározott síkbeli pontok Descartes koordinátái? $(1,0,0), (0,1,0), (0,0,1), (-1,1,1), (1,-1,1), (1,1,-1), (\frac{1}{3},\frac{1}{3},\frac{1}{3}), (-\frac{1}{4},\frac{1}{2},\frac{3}{4})$
- 13. Mik lesznek az $\mathbf{a}=(0,0), \mathbf{b}=(4,0), \mathbf{c}=(2,4)$ pontokra vonatkoztatott baricentrikus koordinátái a következő pontoknak? (0,0), (4,0), (2,4), (2,2), (0,4), (8,0), (2,-4), (-2,-2).
- 14. Hogyan bővítettük ki az euklideszi síkot és teret? Mik $\mathbb{E}^2$ és $\mathbb{E}^3$ projektív lezárásainak definíciói?
- 15. Hogyan rendeltünk homogén koordinátákat az euklideszi tér pontjaihoz és vektoraihoz? Egy projektív síkbeli [térbeli] koordináta számhármas [számnégyes] mit ábrázol az euklideszi térben (az értékek függvényében)?
- 16. Mik lesznek a $\begin{bmatrix} 1\\2\\3 \end{bmatrix}$, $\begin{bmatrix} 4\\-2\\-5 \end{bmatrix}$ pontok homogén koordinátái? Mik lesznek a $\begin{bmatrix} 1\\2\\3 \end{bmatrix}$, $\begin{bmatrix} 4\\-2\\-5 \end{bmatrix}$ vektorok homogén koordinátái?
- 17. Mik az origó, az x tengely, az y tengely és a z tengely homogén koordinátás alakjai?
- 18. Mik lesznek euklideszi térben a következő homogén koordinátákkal adott elemek? Mik lesznek a koordinátáik?

$$\begin{bmatrix} 6 \\ 15 \\ 9 \\ 3 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 4 \\ 6 \\ 8 \\ -2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 5 \\ 4 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}.$$

- 19. Milyen megadási módjait ismered az egyenesnek a síkban?
- 20. Adott egy egyenes a síkban a $\mathbf{p} = \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix}$ pontjával és $\mathbf{n} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$ normálvektorával. Mi lesz az egyenes egy homogén implicit egyenlete a síkban? Mi lesz a Hesse-féle normalizált alakja az egyenletnek?

2

- 21. Milyen megadási módjait ismered az egyenesnek a térben?
- 22. Milyen megadási módjait ismered a síknak a térben?

- 23. Legyen adott egy sík $\begin{bmatrix} 3 \\ 3 \\ 2 \end{bmatrix}$, $\begin{bmatrix} 6 \\ 4 \\ 6 \end{bmatrix}$, $\begin{bmatrix} 2 \\ 9 \\ 5 \end{bmatrix}$ pontjaival. Mi lesz a sík egy parametrikus egyenlete kifeszítő vektorokkal?
- 24. Legyen adva a 3x+4y+5=0 egyenletű egyenes a síkon. Mi az egyenes egy normálvektora? Add meg az egyenes egyik pontját!
- 25. Legyen adva az x+5y+3z-9=0 egyenletű sík a térben. Mi a sík egy normálvektora? Add meg a sík egyik pontját!